

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr.4762A/06.04.2026

A/PNL/211
6.04.2026

Către: Domnul Ambrozie-Irineu Darău, Ministrul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Industria națională de apărare și Programul SAFE – ce producem, pentru cine, cu ce companii, ce primim înapoi și ce facem dacă rămânem fără finanțare

Stimate Domnule Ministru,

România a intrat în cel mai ambițios ciclu de înzestrare militară din ultimele trei decenii. Prin Programul SAFE (Security Action for Europe), Comisia Europeană a alocat României posibilitatea de a accesa aproximativ 16,68 miliarde de euro – din care circa 11 miliarde pentru echipamente, muniții și capacități de apărare și aproape 6 miliarde pentru mobilitate militară și infrastructură de transport cu dublă utilizare. Sunt 21 de programe strategice validate la nivel CSAT, care acoperă de la mașini de luptă ale infanteriei la sisteme de apărare antiaeriană, de la rachete Mistral la elicoptere H225, de la muniție la drone.

Acestea nu sunt doar achiziții – sunt, potențial, premisele unei reindustrializări strategice a României. Spun „potențial” pentru că, la aproape un an de la anunțarea programului, persistă întrebări fundamentale cărora industria, Parlamentul și cetățenii nu au primit încă răspunsuri concrete. BNR, prin guvernatorul Mugur Isărescu, a avertizat public că SAFE este „o sabie cu două tăișuri” – un împrumut care se reflectă direct în deficitul bugetar al României și care, dacă nu generează comenzi substanțiale către industria națională de apărare, va însemna că ne-am îndatorat pentru a cumpăra integral din afară.

Asociația PATROMIL, care reunește peste 40 de companii de apărare cu capital de stat și privat, a semnalat la dezbaterile organizate la Arenele BNR în februarie 2026 absența unei dezbateri parlamentare reale pe cele 21 de programe și a cerut clarificarea mecanismelor de cooperare industrială. Legea cooperării industriale, adoptată în mandatul anterior al Ministerului Economiei sub ministrul Ștefan-Radu Oprea, a înlocuit vechea lege a offsetului și a schimbat paradigma: Ministerul Economiei nu mai intervine la final, după ce achiziția s-a consumat, ci la început, în faza de definire a componentei industriale locale.

Primele rapoarte de cooperare industrială – pentru MLI (mașina de luptă a infanteriei) și arma de asalt – erau în fază finală de pregătire pentru semnare. Ce s-a întâmplat cu ele de atunci?

Între timp, companiile de stat din industria de apărare – aflate în subordinea sau coordonarea Ministerului Economiei – continuă să funcționeze cu un management a cărui eficiență a fost pusă sub semnul întrebării de ministrul Apărării, Radu Miruță, care a declarat public că a revocat 21 de administratori speciali și a demarat proceduri de selecție pentru conducerile a 26 de companii de stat din domeniu. Fabricile lucrează în schimburi, producția de muniție s-a dublat ca valoare, dar rămâne întrebarea dacă este suficientă și dacă, totuși, capacitățile industriale ale României sunt pregătite să absoarbă comenzi de miliarde de euro.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez, în scris, următoarele întrebări:

1. Care sunt companiile de stat din industria națională de apărare care sunt implicate efectiv în cele 21 de programe SAFE? Solicit un tabel cu: denumirea companiei; programul SAFE în care este implicată; produsul sau componenta pe care o furnizează sau urmează să o furnizeze; valoarea estimată a contractului sau comenzii; stadiul contractului (negociere / semnat / în execuție).
2. Ce companii private românești sunt implicate sau urmează să fie implicate în programele SAFE, fie direct, fie ca subfurnizori în lanțul de aprovizionare? Din cele peste 90 de companii private înregistrate ca operatori în industria de apărare, câte au primit efectiv comenzi sau sunt în negociere pentru componente aferente SAFE?
3. Ce anume produce România, astăzi, în industria de apărare? Solicit o situație concretă a producției curente: tipuri de produse (muniție calibru mic/mare, armament de infanterie, vehicule blindate, componente electronice, drone, echipamente de comunicații, echipamente balistice), volume, valoare anuală a producției, număr de angajați, și comparație cu nivelul producției din 2022 (pre-SAFE). Ce producție a fost realizată de către fiecare companie, în fiecare dintre ultimii 5 ani?
4. Care este mecanismul concret de geo-return negociat de România în cadrul programului SAFE? Comisia Europeană a precizat, în discuțiile cu oficialii români, că SAFE nu interzice cooperarea industrială și transferul de tehnologie, acestea depinzând de modul de negociere al fiecărui stat. Ce a negociat efectiv România? Există angajamente ferme ale producătorilor europeni de a localiza producție pe teritoriul românesc? Dacă da, care sunt acele angajamente, din partea căror companii și pentru ce produse?
5. Se realizează transfer de tehnologie (know-how) către industria românească prin programele SAFE? Dacă da, în ce domenii, de la ce companii și către ce entități românești? Există acorduri de licență semnate sau în negociere? Fabrica de pulberi pentru muniție, anunțată încă din 2024, a intrat în faza de construcție sau rămâne în etapa de proiectare?
6. Se realizează offset în cadrul SAFE sau cooperarea industrială a înlocuit complet acest mecanism? Ce beneficii concrete a generat până acum noua lege a cooperării

industriale? Câte rapoarte de cooperare industrială au fost finalizate și semnate între MEDAT și MAPN? Rapoartele pentru MLI și arma de asalt, anunțate ca fiind în fază finală în 2024, au fost semnate?

7. Ce se întâmplă dacă CJUE declară Programul SAFE nelegal în raport cu tratatele UE? Există contestații în curs la nivel european privind baza juridică a programului? Care este planul de contingență al României în cazul în care finanțarea SAFE este suspendată, anulată sau restructurată fundamental? Programele de înzestrare deja demarate pot fi continuate din surse alternative (buget național, împrumuturi bilaterale, fonduri NATO)?
8. Cum contribuie industria de apărare românească la sprijinirea Ucrainei și a alianței NATO? România livrează muniție, echipamente sau componente către Ucraina, direct sau prin mecanisme aliate? Dacă da, ce tipuri de produse și în ce volume?
9. Care este evaluarea Ministerului Economiei privind capacitatea industriei naționale de apărare de a răspunde unei escaladări militare directe – un scenariu în care România ar fi supusă unui atac direcționat din partea Federației Ruse? Industria românească poate susține un efort de război propriu? Câte zile/săptămâni de consum de muniție poate acoperi producția actuală? Există stocuri strategice de materii prime (pulberi, explozivi, oțeluri speciale, componente electronice)?
10. Câte dintre cele 26 de companii de stat din domeniul apărării au conduceri numite prin proceduri de selecție finalizate, conform OUG 109/2011? Câte funcționează cu administratori provizorii sau interimari? Ministerul consideră că instabilitatea managerială din companiile de stat afectează capacitatea acestora de a absorbi comenzile SAFE?
11. Există un plan de spin-off prin care tehnologiile și competențele dezvoltate prin programele SAFE pot fi valorificate și în domeniul civil – componente auto, electronice, materiale avansate, drone cu utilizare civilă? Alte state (Israel, Suedia, Coreea de Sud) au construit industrii civile puternice pe baza spin-off-urilor din apărare. România are o strategie în acest sens?
12. Ministerul Economiei a realizat o estimare a impactului economic al programelor SAFE asupra PIB-ului, ocupării forței de muncă și balanței comerciale a României, în funcție de proporția producției localizate pe teritoriul românesc? Care este diferența de impact economic între un scenariu în care 30% din valoarea SAFE se produce în România versus un scenariu în care 70% se produce în România?

Înțeleg că o parte dintre informațiile solicitate pot avea caracter clasificat, în conformitate cu hotărârile CSAT. Pentru acele informații, solicit ca răspunsul să fie pus la dispoziția Comisiilor parlamentare pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților, cu respectarea prevederilor Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Pentru restul informațiilor, solicit răspuns scris, în termenul prevăzut de Regulamentul Camerei Deputaților.

Cu respectul meu,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL